

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za celo leto..... \$6.00
Za pol leta..... 3.00
Za New York celo leto..... 7.00
Za inozemstvo celo leto..... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 279. — ŠTEV. 279.

NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 27, 1920. — SOBOTA, 27. NOVEMBRA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

ITALIJI PRETI V ELIKA NEVARNOST

NIKO V ITALIJI NOČE POLITIČNE REVOLUCIJE, A VSAKDO OBZALUJE RAZMERE, KI SO SE PORODILE IZ NEPRESTANE BOJA MED DELOM IN KAPITALOM. — VELIKI FINANČNI INTERESI IN PROLETARIJAT.

Por. La Lincoln Eyre.

Rim, Italija, 26. novembra. — Največja nevarnost, proti kateri se mora boriti danes italijanska politika, ni posledica kateregakoli gibanja, katerega namen bi bilo strmoglavljenje obstoječega režima. Tudi ni možni revolucionarni napad na vlado, temveč možni spopad med razredi, v katerem bi zavzela italijanska vlada nizko stališče nevtralnosti brez noči in to je, kar beli mislečim Italijanom glave.

Nikdo noče danes v Italiji politične revolucije. Nikdo pa tudi ni zadovoljen z anomalnim stanjem stvari, ki obstaja sedaj vsled brez končnega boja med nasprotujočimi si interesi kapitala in dela. V nekem kabelskem poročilu iz Milana sem omenil obstoj gibanja, med industrijskimi magnati Lombardije, katerega namen je zavarujevanje njih postavne pravice s pomočjo izvenpostavne uporabe orožja. Če bi se ministrskemu predsedniku Giolitti-ju ne posrečilo dovesti do sporazuma med izdelovalci, kojih last so bile zaplenjene kovinarske naprave ter delavci, ki so imeli te naprave v rokah, potem je le malo dvoma, da bi se izdelovalci ne poslužili nasilnih sredstev, da dobijo nazaj last, katero se jim je odvzelo z nasiljem.

Od onega časa naprej sem obiskal Reko. Zopazil sem tam pričetke zarote, s pomočjo katere naj bi se izbralo reškega diktatorja D'Annunzija v pospeševanju kapitalističnih nakan. V splošnem govornem, odobrava italijanski kapitalizem s polnim srem nesramni imperijalizem D'Annunzija in on s svoje strani kapitalistični odpor proti zahtevam delavcev, kajti italijanski delavski razred, ki je skorajskoz socialističen je tudi nasprotnik D'Annunzijevega, "italianissimo" programa.

Vsled tega so D'Annunzio in veliki finančni interesi v Italiji veliki prijatelji. On potrebuje kapitaliste, da podpirajo njegova nacionalistična pustolovstva in oni potrebujejo njega ali ga bodo potrebovali, da jim pomaga v nasilnem stališču proti proletarijatu. Za italijanske nacionaliste, v kojih očeh je Italija upravičena vzeti s silo rožja celo istočno obal Jadrana, je D'Annunzio bog. Dejanski ni mogoče najti nobenega človeka v Italiji, ki bi užival večjo mero popularnosti med svojimi rojaki, čeprav jih je med njimi dosti, ki ga prav z sram zaničujejo.

Finančni industrijski baroni v Rimu, Milanu in Turinu pa so na drugi strani neprijatelji pri vseh razredih in to radi velikanskih dobičkov, katere so baje nagromadili tekom vojne. Vsled tega se morajo zakinkati, da bodo podpora srednjega razreda, brez katerega pomoči ne morejo zmagati v boju proti proletarijatu. Najboljša kamuflača v tem pogledu pa bi bil D'Annunzio.

V nekem pogovoru, ki je bil sporočen z Reke, je dal D'Annunzio izraziti svoji pripravljenosti, da koraka proti Rimu, če bi dane okoliščine zahtevali kaj sličnega. Ta pripomba storjena v navzočnosti enega najbolj mogočnih izdelovalcev v Lombardiji, katerega je D'Annunzio počastil in ki mi je preje nekoč zaupal, da je D'Annunzio v stanu zdobiti socialiste, kadarkoli bi se mu zdelo potrebno poslati proti njim svoje Ardite.

Na temelju pogovorov z delavskimi voditelji pa sem prepričan, da bi moral premagati odpor velike in dobro oborožene delavske armade, še predno bi prišel v Večno mesto v slučaju, da bi stala vlada na strani ter ne storila nobenega koraka. Italijanska armada bi se najbrž razcepila in gotovi oddelki bi stopili na stran D'Annunzija, dočim bi se drugi oddelki spojili z delavskimi fidejuzi. V kakšnem razmerju bi se to zgodilo, je danes nemogoče reči. Glavna stvar je, da bi brez dvoma prišlo do državljanske vojne, v kateri bi se srd vojskujočih skupin obračal najprvo proti vladi in nato drug proti drugemu.

Da se prepreči razvoj tako katasarofalnega položaja, je danes delo najboljših duhov Italiji.

Italijani so v resnici lahko ponosni na dejstvo, da so prevzeli vodstvo pri iskanju rešitve problema, ki je v drugih deželah prav tako akuten kot v Italiji. V Italiji je namreč najti veliko splošnejše spoznavanje absolutne potrebe izpremembe v odnošjih med delodajalci in delavci, kot pa kje drugod v Evropi.

Italijanski kapitalisti znajo ceniti upravičenost zahtev delavstva do večjega deleža pri dobičkih in večjega deleža pri vodstvu industrijske produkcije. Težkoča tiči v tem, da se najde formulo, ki bi zadovoljila aspiracije proletarijata, a vendar pustila kapitalističnemu podjetništvu dosti neovirane aktivnosti, da zajamči nagrado za individualno podjetnost.

O formuli, katero je predlagal ministrski predsednik Giolitti, se ne more reči, da je zadelo na splošno odobravanje, kajti splošno so jo napadli mogočni uplivi tako v kapitalističnem kot delavskem tabornu. Politika Giolitti-ja je dvojna. V prvi vrsti hoče oropati profitirje velikanskih dobičkov, katere vlečejo iz svojega investiranega kapitala. V drugi vrsti pa hoče zagotoviti direktno nadzorstvo od strani delavcev nad industrijami, v katerih so zaposleni. Svoj prvi cilj je dosegel s tem, da je sprejel parlament postavko, ki daje italijanski zakladnici vse industrijske dobičke, ki presegajo osem odstotkov. Svoj drugi cilj pa hoče doseči s pomočjo uveljavljenja praktične oblike nadzorstovanja.

To odredbo, ki bo predložena parlamentu, bo sestavil komitej, sestojč iz šestih zastopnikov delavstva ter šestih kapitala. Še predno pa so bili člani tega komiteja imenovani, se je pričelo dajati v uplivihih in dobroinformiranih krogih izraza dvomu, če bo mogoče na ta način doseči dogovor. Glavni kritik predlogov ministrskega predsednika na kapitalistični strani je senator Dante Ferraris, trgovinski minister v Nitti-jevem ministrtvu, delegat na mirovni konferenci ter eden izmed velikih lastnikov avtomobilskih naprav v Turinu. Imel sem več pogovorov s senatorjem Ferraris ob času, ko so se tresli vsled njegovih govorniških napadov v senatu pristaši vladne stranke.

Priznava se, da je on najbolj zmorni človek med industrijskimi magnati Italije. Med italijanskimi politikmi jih je dosti, ki vidijo v njem naslednika Giolitti-ja v ministrskem predsedništvu.

Ideje Ferrarisa glede problemov industrijskih odnošajev se

AMERIKA NAJ BO ČISTO MORALNA

Amerika mora postati sedaj popolnoma moralna. Igralnice in druga "hiše" so vedno zaprte.

Washington, D. C. 24. nov. — Elementi, ki bi radi delovali v reformatorskem oziru, so sklenili u-privoriti v Kongresu tekom decembra demonstracijo, da pospešijo s tem zakonodajo, s pomočjo katere naj bi se dvignilo moralo naroda. Večina reformacijskih družb se hoče vdeležiti tega gibanja.

V izdanih tozadevnih izjavah se glasi, da je čas za to ravnanje prišel. Naslednje volitve se bodo vršile šele v dveh letih in vsled tega hočejo te družbe doseči naslednje: — Zvezno cenzuro vseh kinogledišč.

Prepoved vseh iger, pri katerih pride v poštev le sreča.

Dodatek k ustavi, ki bo urejeval poroko, ločitev ter odredbe proti množičnosti.

Razširjenje postav v Lowi na celo državo, s katero naj bi se reguliralo okraje mest, ki so znani pod imenom okraj "rdečih luči". Razširjenje prohibicije v taki meri, da bo prepovedano zavziranje opojnih pijač Amerikancem, ki se mude v inozemstvu.

Agitacija po celi državi za boljše moralne razmere.

Na programu stoji tudi kampanja za zopetno uvedbo in razširjenje čitanja biblije v šolah in doma. Razvnetega se hoče nabiti v vseh javnih šolah lepake, na katerih bo natisnjenih deset postav. Za moralne reformatorje bodo ustanovljene posebne šole.

(Dosti bi se lahko navedli iz seznama prisododajih teh omejevanj, a se nam odkrito gabi. Hoteli smo le pokazati rojakom, kaj jih še čaka v tej blaženi deželi prostosti. Reakcija, ki bo prišla, bo tem strahnejša).

ZA ODREZANO NOGO JE TREBA MRTVAŠKI LIST.

Potem, ko so 24-letnemu John Lernerju v Bellevue bolnici v New Yorku odrezali nogo, se je morala njegova mati eno uro po-nejze obrniti na bolniške oblasti s prošnjo, da dobi za nogo mrtvaški list v namenu, da jo pusti pokopati. Tako se namreč glasi dolobča zdravstvenega urada. V bolnici so izjavili, da je bila tozadevna odredba izdana na temelju splošno prevladujočega praznoverja, da pomenja nesrečo, če človek ne ve, kje se nahaja kak ud, katerega so človeku odrezali.

ostro razlikujejo od načrtov Giolitti-ja v dveh ozirih. On zahteva pred vsem drugim, da se strogo in natančno izvede postavka dežele in da naj se ustanovi mesto začasnega komiteja ministrskega predsednika stalen "industrijski parlament", ki bo imel v svojih rokah uravnavno industrijskih sporov med delodajalci in delavci.

Ker ni znala vlada zavarovati lastniških pravic, — mi je rekel, — je bil izpodkopan kredit Italije ob času, ko je naše ekonomsko dobro stanje v veliki meri odvisno od inozemskega kapitala. Kakorhitro je postalo jasno, da bodo oblasti trpele zaplenitev privatne lastnine, so pričele akcije naših industrijskih podjetij padati na usodepoln način, v gotovih slučajih za celih petdeset odstotkov.

Danes je naš narodni položaj tak, — je nadaljeval Ferraris, — da bi ministrski predsednik prav lahko proglasil impotenco vlade. Dokler se položaj ne izpremeni, in dokler ne bo italijanski narod ter svet v splošnem prepričan, da hoče italijanska vlada izvesti postavke, toliko časa nimamo nobenega upanja na finančno pomoč inozemskih bankirjev, ki je neobhodno potrebna za hitro ekonomsko okrevanje.

Delavski minister Giolitti-ja, ki je socialista, je pred kratkim obvestil nekega poročevalca, da je glavni cilj ministrstva postaviti na mesto kapitalistične ekonomije socialistično ekonomijo. Če je ta izjava resnična, potem predstavlja vlada Giolitti-ja nalašč javno mnenje italijanskega naroda v napačni luči, kajti pretežna večina naroda je za to, da se ekonomsko ravnotežje na novo ustanovi na temelju privatne lastnine, ne pa na temelju komunizma. Načelniki delavskih organizacij, ki so zelo inteligentni in zmožni ljudje, so pojasnili to, ko so se odpovedali ruskemu boljšeizmu.

Prepričan sem, da je popolnoma lahko spraviti v soglasje interese delavskih razredov z bistvenimi pravicami delodajalcev, a to je treba storiti v ozračju simpatičnega razumevanja medsebojnih potreb. Pred dvema leti, še dolgo predno se je pričelo razmišljati o takem koraku kje drugod, so italijanski industrijski, kojih organizacij sem jaz tedaj načeloval dovolili osemurni delavnik svojim uslužbenecem. Liberalno stališče napram delavskim vprašanjem je vedno prevladovalo med načelniki naših industrij.

JAKO ZNAČILNA ŽENITNA PONUDBA

Petdeset let stara devica je prav izbirčna v izbiri svojega bodočega izvoljenca, ki pa se najbrž ne bo oglasil.

Miss Katarina Staek je živa primera za prislovico, da vse lahkoko zgodi, če je srec še mlado. — Stara je sicer že petdeset let, a je kljub temu priobčila v nekem listu v Philadelphiji ženitno ponudbo, v kateri zahteva seveda od izvoljenca gotove prednosti. To lahko zahteva, kajti kot bolniška strežnica zasluži po celih \$35 na teden in ima razvnetega hišo, ki je vreden aosem tisoč dolarjev. — Glavne točke njenih zahtev so naslednje:

— Mora biti Amerikaneec, a ne iz Newporta, N. Y. (To je zelo pomembno).

— Mora se dobro oblačiti ter zaslužiti več kot \$25 na teden.

— Ljubi lahko pse, a ne sme imeti otrok.

— Barva las je poljubna, a ne sme biti rdeča. Rajše ima črno.

— Visok mora biti pet čevljev in enajst palev. Pritlikavec ne mara.

— Mora biti dobrega značaja ter nikal sitnež.

— Lahko prihaja iz te ali one dežele, le ne iz Anglije. Tudi grnarskih Ircev ne mara.

Miss Staek ne pravi ničesar glede tega, kako stališče naj zavzema njen bodoči izvoljenec glede Volsteadove postav in tudi ne pravi, če sme kaditi ali ne. V svojem pokliu je imela Miss Staek opravka s številnimi otroci ter noče vsled tega ničesar vedeti o njih. Hoče predvsem starejše ljudi, ker pravi, da so mlajši premalo zanesljivi.

ZAVEZNIKI HOČEJO KAZNOVATI GRKE.

Atene, Grška, 26. novembra. — Francija in Anglija bosta mogoče dovolili povratek bivšega grškega kralja Konstantina na prestol, a obe deželi se bosta ob istem času umaknili od Grkov s tem, da bosta sklenili poseben dogovor s Turčijo ali pa uporabili čete generala Wrangla, katere se sedaj organizira na otoku Lemnos v boju proti Turčiji, ki se bo pričel v naslednji spomladi. (Res, velika značajnost se kaže v teh dejanjih francoskih in angleških diplomatov). Če bo prišlo do tega koraka, potem se je bati, da bosta Anglija in Francija pustili Grško v finančnem oziru na cedilu.

GENERAL HINDENBURG NE BO KANDIDIRAL

Hindenburg izjavlja, da ni kandida za mesto predsednika nemške republike. Kdo bo zmagal?

Berlin, Nemčija, 26. novembra. Nemške politične stranke so pričele razmišljati o vprašanju kandidatur v prihodnjih volitvah. Vse predsedniške volitve v Nemčiji. Volitve se bodo vršile dne 20. februarja, torej na dan, ko bo izvoljen tudi pruski državni zbor. Dosedaj so na razpolago le trije kandidati. Malo verjetno je, da bo nastopil Hindenburg kot kandidat, ker je prelah in prestar, da bi prevzel tako odgovornost. Vsled tega bodo konservativci skupno z desnim krilom ljudske stranke najbrž postavili kot kandidata generala Lettow - Vorbecka, ki je nekoč povelejal v nemški Afriki. General je v inozemstvu bolj ugleden nego doma, kjer se ga smatra za predstavljatelja stare šole pruskih častnikov.

Kacelar Fehrenbach bo najbrž drugi kandidat ter se glasi, da bo do socialisti postavili kot kandidata Edvarda Bernsteina. Fehrenbach, ki je član katoliške centrum stranke, bi imel za seboj glasove vseh katoličanov v deželi in to pomenja tretino vseh volitev dežele. Levo krilo ljudske stranke, ki predstavlja srednji razred, bo najbrž podpiralo Fehrenbacha. Za enkrat je on eden najboljših govornikov v parlamentu ter je njegov značaj oni dobrodušnega južnega Nemca. Vsi poskusi, da bi se pregovorilo Eberta k zopetni kandidaturi, so se dosedaj izjavili.

3000 DELAVCEV ODPUŠČENIH

New Haven, Conn. 26. nov. — Odpusti delavcev pri New York, New Haven in Hartford železnici se bodo tikali 3000 delavcev, je izjavil večeraj zvečer C. L. Bardo, poslovodja tega polomljenega železniškega sistema. To pomenja zmanjšanje delavskih sil za celih deset odstotkov. Železniška družba pa upa znižati plačilno listino za celih deset odstotkov.

Albany, N. Y. 26. novembra. — Deset tisoč uslužbencev tvrde Cluett, Peabody Co., koje naprave so razdeljene po celi deželi, je dobili obvestilo, da bodo morali zaradi slabih časov delati le tri dni v tednu. To obžalo je izdal v Troy kjer se nahaja največja tvornica tvrde, Harold Cluett. V napravah v Troy so zaposleni tako možje kot ženske. Večraj zvečer je odpustila družba tudi po deset deklet v vsakem uradu družbe. Glasi se, da bodo tvornice tekom slabega časa morda popolnoma zaprte. Uradniki družbe nočejo objaviti nikakih pojasnil glede tega koraka.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvrnjemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasledeno po italijanski armadi. Večraj smo računali za pošiljate tve italijanskih lir po sledečih cenah:

50 lir		\$ 2.60
100 lir		\$ 4.60
300 lir		\$12.90
500 lir		\$21.50
1000 lir		\$42.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej.

Mi računamo po ceni istega dne, ko nam pošlani denar doseže v roke.

Denar nam je pošlati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali pa New York Bank Draft.

Tvrdba Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

PRETNJE SO V NAVADI PRI FRANCOSKI VLADI

Francoski ministrski predsednik je izjavil nekemu odboju, da je vložil protest pri nemški vladi.

Pariz, Francija, 26. novembra. Pred odsekom za zunanje zadeve francoske poslanske zbornice je večeraj zvečer ministrski predsednik Leygus je v daljšem govoru izjavil, da je naslovil na berlinski kabinet oster protest proti govoru, katerega je imel pred kratkim nemški minister za zunanje zadeve, dr. Simons in ki je bil preec oster in razpoložen za vojno. Dostavil je, da bo storila francoska vlada v slučaju, da bi se kaj takega ponovilo, najbolj odločne korake.

Berlin, Nemčija, 26. novembra. Splošno ogorčenje je bilo znak današnje debate v nemškem državnem zboru glede dovolil za izvedenje določb mirovne pogodbe, sklenjene v Versailles. Govorniki so ostro obsojali zaveznike, ker drže preštevne čete ob Renu in prav posebno so napadali Francijo, ki pošilja v nemške kraje črne iz Senegala in drugih afriških kolonij.

Dr. Zapfl, član nemške ljudske stranke, je rekel, da je finančno stanje Nemčije naravnost obupno. Povdarjal je, do značajo samo obrest v proračunu dvajset tisoč milijonov in pol mark. Nadalje je izjavil, da povzroča obnašanje francoskih častnikov in njih družin v poreskih krajih splošno ogorčenje.

NOVI IZGREDI NA IRSKEM.

Cork, Irska, 26. novembra. — Pri neki bombni eksploziji v neki napravi, kjer je zaposlenih veliko število ljudi, sta bili dve osebi usmrteni, dočim je bila tretja smrtno nevarno, poškodovana.

V noči od 23. na 24. novembra je eksplodirala na Patrick St. bomba, vsled katere je bilo ranjenih dvajset oseb. Dva sta pozneje umrla v bolnici.

Dublin, Irska, 26. novembra. — Arthur Griffith, ustanovitelj Sinn Fein organizacije, profesor John MacNeil, katerega so v Lnodonderry City izvolili člani Sinn Fein organizacije v parlament in ki je profesor na narodnem vseučilišču, sta bila v družbi številnih drugih aretirana od policije, ki jih je odvedla v vojaške zapore.

ŽENSKA KOT VODITELJICA AVTOMOBILSKIH TATOV.

Cambridge, Mass. 26. novembra. Šest mož in ena ženska je bilo aretiranih v zvezi z domnevano krađno avtomobilov na debelo. Večinoma so to Italijani in njih voditeljica je bila baje Mrs. Rosario de Gloria.

Premislite dobro, komu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in slarabe, vsak akusa postat utro hogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in sakot i bankirji rastejo pcvsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane sa preko starim iskušenim in premožnim tvrdkam; kako bo pa malim iskušenim sačetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljbe, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljate se sadnji čas po novi svesi in na nov ačin primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in sanes (tjivo izplačujejo).

Večraj smo računali sa pošiljate jugoslovanakih kron po sle tedih cenah:

300 kron		\$2.85	1,000 kron		\$ 9.00
400 kron		\$3.80	5,000 kron		\$44.50
500 kron		\$4.70	10,000 kron		\$88.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam pošlani denar doseže v roke.

Denar nam je pošlati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrdba Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY
Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation)
FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
"Glas Naroda" izhaja vsak dan izvenredno nedeljo in praznikov.
En celo leto velja list za Ameriko \$7.00
En celo leto velja list za Evropo \$5.00
En celo leto velja list za Azijo \$3.00
En celo leto velja list za Avstralijo \$2.00
En celo leto velja list za Indijo \$1.00
En celo leto velja list za Japonsko \$1.00
En celo leto velja list za Kongo \$1.00
En celo leto velja list za Madagaskar \$1.00
En celo leto velja list za Maroko \$1.00
En celo leto velja list za Tunisijo \$1.00
En celo leto velja list za Alžirijo \$1.00
En celo leto velja list za Libano \$1.00
En celo leto velja list za Sirijo \$1.00
En celo leto velja list za Egipt \$1.00
En celo leto velja list za Palestino \$1.00
En celo leto velja list za Libano \$1.00
En celo leto velja list za Sirijo \$1.00
En celo leto velja list za Egipt \$1.00
En celo leto velja list za Palestino \$1.00

GLAS NARODA
(Voice of the People)
day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$5.00
Advertisement an agreement
Special rates for advertising in this paper. For rates and conditions apply to the publisher.
GLAS NARODA
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2575

Temni izgledi za Nemčijo, -- je mnenje nemških državnikov.

Dr. Von Bethman-Hollweg, prejšnji kancelar, je naslednjega mnenja:

— Kar je ostalo od Nemčije, oropane preko pričakovanih pretežnih njenih premagalec, je v resnici obžalovanja vredno. Naboljši ljudje v Nemčiji pa vendar spoznavajo nauke iz nemške preteklosti in vsled tega je mogoče reči na temelju dejanskih in idealnih razlogov, da bo Nemčija preživela tudi sedanjo krizo.

Nikdo seveda ne more napovedati vnaprej poteka sedanjih dogodkov. Mogoče čakajo Nemčijo še slabši dnevi, a celo kot stoji stvari sta zadnja dva leta jasno dokazala absurdnost nekaterih pričakovanj, da je mogoče nemški narod izbrisati s površine te zemlje. Nadalje dejstvo je moralo medtem postati očitno, da namreč remežkega naroda ni mogoče trajno zaslužiti, docim naj bi obenem prispeval na inteligentem, lojalnem in uspešnem način k svetovni produkciji.

Prišlo se je daniti celo v glavah onih, ki so bili dosedaj drugega mnenja, da ni mogoče dobiti odškodnine, dokler upnik ne dovoli dolžniku primerne jamstva, da bo deležen surovin, živil in prostosti trgovine.

— Če hoče Nemčija dobiti nazaj svoj prejšnji sloves varčnosti, prilagodljivosti in usrajnosti, ji je treba nuditi priliko po naravnost brezprimernem porazu, katerega je bila deležna.

Kancelar Konstantin Fehrenbach pravi:

— Sedanjost in bodočnost stojita pod težkim pritiskom strahov materijalnih in duševnih izgub, ki so bile posledica vojne. Polom po več letih bojevanja, tekem katerih je narod prenesel vse ter bil izčrpan od lakote, pomanjkanja in preobilnega dela, velikansko razočaranje, ki je sledilo izdajstvu po sklenitvi premirja in velikanska teža, naložena nemškemu narodu na temelju pogodbe v Versailles, — vse to pojasnjuje na zadosten način resnost simptomov, katere kaže Nemčija.

Življenska sila nemškega naroda je razvidna iz dejstva, da je preživel presenetljiva leta vojne ter tudi ona takozvanega miru, ki so se razlikovala od prvih le potem, da so bile izgube manjše. Nemčija se bori sedaj z vso svojo preostalo silo za zopetno zgrajenje svoje ekonomske in politične eksistence.

— Noben nemški državnik ni v stanni napovedati vnaprej, če bo ta dom šestdesetih milijonov Evropejcev zopet ustanovljen in urejen tako, da bo življenje v njem vredno življenja. Neznosna pa je nemškemu narodu misel, da bi moral opravljati suženjsko delo za zmagačce do meje, ki se ni določena ter do obsega, ki že sedaj uničuje temelje rekonstrukcije.

— Zopetno ustanovljenje državne avtoritete je oteženo vsled negotovosti glede tega, kar se pričakuje od nas ter pretenj naših ovračnikov, da se bodo poslužili odredb, ki bodo dovedle do uničenja naše zveze, torej zveze, ki je bila uveljavljena s takimi stroški ter toliko pozneje kot one drugih narodov. Nemogoče je sestaviti proračun, ker ni možno poznati vnaprej naših finančnih izdatkov, med katerimi predstavljajo povsem neproduktivni stroški okupacije le en del. Bremena dogovora v Spa, ki daje Franciji več premoga ter ovira našo industrijo, nas silijo, da omejimo svojo lastno produkcijo ter oropamo veliko številnih delavcev zaslužka.

— Pričakujemo težke in nemirne zime. Brez pomoči drugih držav nam ne bo mogoče vzdržati in dokler se prebivalcem Nemčije ne zagotovi dosti hrane, ne bodo v stanni vršiti dela, katero zahteva od njih versailleska pogodba.

— Mi vemo, da predstavlja nekaj našega trpljenja obenem tudi trpljenje sveta v splošnem. Velikanska teža dolgov sili finančnike vseh dežel, da nalagajo davke, ki so brez primere. Vseposred je transportacija oslabiljena. Vseposred žive reynejši sloji pod pritiskom vedno rastočih življenjskih stroškov. Vse te težkoče pa so postale še bolj mogočne v Nemčiji in to vsled poraza ter brutalnega izkoriščanja, katerega se poslužujejo oni, ki sedaj vladajo Evropi.

Grof Johann von Bernstorff, prejšnji nemški poslanik v Ameriki, izjavlja naslednje:

— Rešitev nemških problemov je tesno spojena s problemi miru ter onih Lige narodov. Nemčija je popolnoma odvisna od ostalega sveta. Če bo mogoče uveljaviti zadružno delo, bodo šle stvari naprej, drugače ne. Ligo narodov je treba takoj reformirati in nato se mora lotiti splošne naloge rekonstrukcije, kajti drugače bo Evropa poginila.

— Jaz trdno verujem v resnično Ligo ter sem mnenja, da je to edina rešitev, ki nam je na razpolago. Pristna Liga bi lahko prišla povsem lahko do spoznanja, koliko mirovne pogodbe v Versailles je mogoče izpolniti, ne da bi pri tem poginil svet.

Z diktatorstvom pa je mogoče le malo doseči. Sedolovanje in rekonstrukcija morata biti gesli in obenem tudi skupna stvar proti ideji boljšeizma. Nobenega vmešavanja ne sme biti v ruske zadeve, kajti Rusi sami bodo morali urediti svojo stvar med seboj.

Neki gospod po imenu Mayer, je sedaj kancelar v Avstriji.... Kje so časi, ko se je moralo vsako ime pričeti z "baronom" ali grofom, če je hotel imeti kako boljše službo?

Lenin hoče naročiti v Združenih državah velikansko število strojev. Če bodo tozadevni predlogi sprejeti, bo marsikateremu pomagano in številni delavci bodo zopet lahko služili kruh.

Ruske sovjetske čete so prekinile svoja pogajanja s Poljaki ter pričele prodirati.... Nevtrjetno je, koliko batin vzdrži Poljska, ne da bi prosila za milost.

Fanatiki gredo naprej.

Distrikt Columbia, v katerem se nahaja tudi zvezno glavno mesto, bo osrečen z novo nedeljsko postavbo. Postave za ta okraj dela, kakor znano, kongres sam in tam se pripravljajo elementi, katerim je veselost in igra na nedeljo smrten greh, da ustvarijo nedeljo, ki bo v polni meri odgovarjala njih strohnelim sream.

Zloglasne "blue laws" bodo zopet uveljavljene ali nadomeščene z drugimi sličnimi. Fanatiki, ki stoji za tem "osrečenjem" distrikta Columbia, smatrajo to za prvi korak v krizarski vojni, ki naj bi spravila celo deželo pod gospodstvo strogih nedeljskih postav. Gornilne sile novega gibanja so identične s silami, ki so obdarile deželo s prohibicijo. Eden izmed reverendov, ki zagovarjajo in vodijo krizarsko vojno, je neki dr. E. Dinwiddie, ki je že več let vodil prohibicijsko gibanje v zveznem okraju. On trdi, da se bo krščanska civilizacija sedela in porušila, če se ne bo nedelje drugače praznovala kot sedaj.

Prvi poskus, da se uveljavljuje strožje nedeljske postavbe z obširnimi prepovedmi, bo veljal vsled tega zveznemu glavnemu mestu ter nadalje otroškim okrajem ter mornariškim in vojaškim rezervacijam zveze.

Če bo šlo po volji in nakanah teh fanatikov, bo kongres prepovedal base-ball igre, kino-gledišča, navadna gledišča ter športne prireditve, pri katerih gre za vstop proti plačanju vstopnine. Od tega pa do popolne prepovedi vsake športne ali slične prireditve je seveda le en korak. Zaprete bodo tudi vse prodajalne, z izjemo onih, ki prodajajo mleko, živila in zdravila. Trn v peti zagovornikov nedelje, obdane od vsakovrstnih prepovedi, je tudi prevažanje pošte v nedeljo. To prevažanje naj bi bilo na ta dan popolnoma prepovedano in ustavljeno. K temu bi prišlo pozneje, če bi se pustilo tem fanatikom njihov voljo, se prepoved vsakega železniškega obratovanja v nedeljah.

Glasi se nadalje, da so kongresniki v skrbah radi novega gibanja. To je povsem umljivo. Če bi imeli ti kongresniki pogum prepričanja, bi lahko kmalu napravili konec delovanju teh ljudi, a ker jim manjka tozadevnega poguma, so v skrbah ter študirajo, kako bi se izvil iz velike zagate, ki jim zopet enkrat preti od strani istih ljudi, ki so uvedli v deželo prohibicijo.

Dopisi

Steelton, Pa.

Po dolgem bolehanju je umrla tukaj v torek 23. novembra gospa Petrašić, ena najstarejših priseljencev v naši koloniji. Pogreb je bil vršil v petek jutraj ob 9. uri s sv. mašo v tukajšnji slovenski cerkvi. Vsak, kdor je prebago ranjko poznal, jo bo obdržal v dolgotrajnem spominu. Bila je svojim otrokom skrbna mati ter velika dobrotnica našim rojakom. Pri nji se je lahko reklo, da ni vedela desnice, kaj dela levica. Lahka ji bodi ameriška zemlja!

Blue Bell Mine, Mayer, Ariz.

Že lepa kopica rojakov je šla v domovino in še vedno se selijo revni trpini na rodni dom, na rodno grudo, kjer so zagledali bel dan in na kateri jim je zibel tekla. Vse to se jim je privarilo k srcu in mislim, da ga ni Slovenec, kateri ne bi želel videti rodni dom. Slovenci se selijo v domovino, dobro vedo, da jih tam ne čaka ono, kar so imeli v Ameriki in po čemur najbolj hrepenijo — svoboda. Selijo se iz najboljših dežel, kar jih je na zemeljski krogli, in beže pod plašč nemile usode, katere danes tepe slovenski narod. Ni ga naroda, kateri bi bil bolj goljufan kot so Slovenci, razbiti, zasluženi in zaničevani od vseh štirih strani od svojih krvolokih sosedov.

Dragi čitatelji, kdo je kriv, da se tako dela s slovenskim svetom, kdo jim je dal pravico, da trgajo slovensko zemljo? Da ni bil Mr. Wilson ono, kar je bil, in da ni bilo onih 14 lažnjivih točk, nikdar ne bi bil Italijan mandral slovenske zemlje, in da se ni pretakala po Wilsonovih žilah angleška kri, nikdar ne bi Srbi in Italijani barantali s slovenskimi kraji.

Znabiti se bo našel kateri izmed čitateljev, da mi bo rekel, da sem eden izmed onih starih avstrijakov, toda mislim, če bi bila danes še ona Avstrija, kot je bila pred 6. leti, ne bi imela časa Trumbić in Gioditti piti šampanjca na račun Slovencev, in umazani Italijan ne bi dolgo kuhal makaronov na Reki. Slovenci Dom v Trstu so Slovenci sezidali in slovenski napis je bil na njem, toda Italjani so ga pomandrali. Dom in vse, kar je bilo slovenskega. Raztirali so Slovence iz njihove lastnine in tam se zdaj šepirajo krvoločni tuji.

Srbi se bratijo s krvoločnim Italijanom na račun slovenske zemlje in dali so mu ono, kar ni njihovo nikdar bilo. Ali si Slovenci morejo danes pomagati iz nemile usode, katere trga kos za kosom slovensko zemljo? Jeli kje izhod, po katerem bi slovenski narod mogel priti vsaj na ono stopinjo, kje je stal pred dobrimi šestimi leti? Skoraj bi rekel, da ga ni izhoda iz črne kulture, v katero so se zajeli. Od ene strani jih privija črna Italija, od druge pa krvavi srbski bajonet. Pri vsem sem pa radoveden, kako se sedaj počutijo vodje Slovencev Jęglic in njegova banda, kateri so le v Srbiji in njihovem Petru videli odrešenika Slovencev. Upam, da bo enkrat prišel dan, ko bo slovenski narod pomel najprej pred domačim pragom one kratkovidne, kateri so jih prodali v dobrobit svojih trehuhov, njihovi lastni bratje, katerim je slovenski narod zaupal. Zaupal jim je kot rodnim bratom, in ti brati se danes smejejo, ko vidijo, da krvoločni tuje trga njihovo lastno zemljo.

Slovenski narod, najprej boš moral pomesti izdajalce izpred domačega praga!

Joseph Staresinih.

Iz Jugoslavije.

Kvalificirani poslanci v Sloveniji.

Državni odbor je objavil v "Službenih Novinah" razglas o številu kvalificiranih in ne kvalificiranih poslancev v posameznih pokrajinah. Po tem razglasu odpade na Slovenijo: v mariborskem volilnem okrožju 5 mandata, ki morajo pripasti kandidatom z vseučiliško izobrazbo, v ljubljanskem volilnem okrožju pa trije.

Izvoz jugoslovanskega žita v Češkoslovaško.

"Jugoslavenski Ekonomista" poroča, da so češki agrarci potom mahinacij preprečili izvoz jugoslovanskega žita v Češkoslovaško. Za izvoženo žito bi Jugoslavija dobila sladkor. Češki industrijalci so pa sedaj sami organizirali delniško družbo za dobavo slad-

Volilna borba v Splitu.

V Splitu v Dalmaciji se že opazila volilna mizrlca. Shodi se množje in volilna borba se pričinja. Z ozirom na to, da je že gotovo, da je izključena možnost kooperacije med demokratsko stranko

Peter Zgaga

Profesor Shaw iz Colorada je pred kratkim zavžil pred razredom učencev porejone črvo, cevrtih v surovem maslu.... S tem je dokazal, da se ne more ničesar reči proti temu živlu. Gotovo, vse je navada ter v tem slučaju vnaprej vzprijazena osveta.... Najprej zavijamo mi črve in pozneje bodo črvi jedli nas.

V resnici sijajna ideja! — So glasno z nekim poročilom iz Berlina namerava — bolgarska vlada napraviti žene odličnih državnih sodgovornim za velike politične napake njih mož.... Domneva se pri tem, da ima žena tako velik upliv na svojega moža, da lahko prepreči napake.

Na stotine nemških plemenitih družin je iztihnalo iz države velikanske svote. To je nov dokaz, da ni domoljubja med takozvanimi visokostojeci, katerim je mar le lastna udobnost. Proč s takimi zajedavci.

Z razoroženjem torej za enkrat ne bo še nič.... Edina stvar, ki to mogoče v doledni bodočnosti odpravljena, bodo kanonske pijanosti.

Ženij nosi lahko umazan ovratnik, a talent si lahko privoščiti čisto perilo.

Mati hčerki pri zobozdravniku. Če boš tulila še naprej, ne boš smela nikdar več k zobozdravniku.

Misli vedno na to, da te drugi, celo če nima prav in ve zato, sovraži raditega, ker imaš ti prav.

Fatty Arbuckle se nahaja na poti v Evropo. Da se prepreči potop parnika, je odredil kapitan, da morejo vsi ostali potniki ostati na eni strani ladje, Fatty pa na drugi.

Iz Willarda se je oglašil tamoznji župnik. Odkril je svoje sree, in jaz sem namah izprevidel, da je dosti gnojnice v njem. Odgovor bo dobil v eni prihodnjih številk Glas Naroda, ko bo urednik priobčil neki dopis iz Čikage.

Te dni so aretirali v New Yorku neko žensko, ki se je klatila po temnih ulicah in ropala ljudi.

Na newyorške policijske postaje pripeljejo skoraj ravno toliko pijanih žensk kot možkih.

To je čisto umevno. Devetnajsti amandament k ustavi daje ženskam popolno enakopravnost.

Nadalje so aretirali v New Yorku neko mlado deklico, ki je že dve leti hodila v možki obleki.

Sodnik je rekel, da je to nemoralno. Za božjo voljo, kadi, ali so morda ženske obleke bolj moralne kot moške?

Čimveč slišimo o Rusiji, tembolj prihajamo do prepričanja, da so boljše stvari — ljudje.

Težko, jako težko je molčati o onih stvareh, katere so nam znane.

Čas je zlato. Večina ljudi ne zna niti s prvim niti z drugim gospodariti.

D'Annunzio pravi, da potrebuje veliko denarja za izvedbo svojega reškega programa.

Najboljše stori, če imenuje Ponzija finančnim ministrom.

Letos je slavnikarska obrt v New Yorku presneto slaba. Ljudje so najbrže spoznali, da imajo dovolj slame v glavi ter da ni potrebno, postavljati se še na zunaj.

in izvenstrankarskim volilnim blokom, napada list "Život" zelo ostro dr. Smolako, ki ga dela odgovornega, ker se ni dosegla sloga. Ljudska stranka je imela te dni shod, na katerem so govorili Stanko Banić, profesor Juras in dr. Mazzi iz Mostarja (Hercegovina). Mali posestniki iz Splita in okolice so imeli sestanek, na ka-

Jugoslovanska

Ustanovljena l. 1898

Katol. Zjednota

Inkorporirana l. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni Urednik: MIHAIL ROVANSKI, 208 E. 1st St., Minneapolis, Minn.
Podpredsed: LOUIS BALANT, 208 E. 1st St., Minneapolis, Minn.
Urednik: JOSEPH FISHER, 208 E. 1st St., Minneapolis, Minn.
Glavni Urednik: G. L. BROOKS, 208 E. 1st St., Minneapolis, Minn.
Glavni Urednik: LOUIS COSTELLO, 208 E. 1st St., Minneapolis, Minn.

Vrhovni Urednik: JOSEPH V. GRAHAM, 208 E. 1st St., Minneapolis, Minn.
Urednik: JOHN COUGHER, 208 E. 1st St., Minneapolis, Minn.
Urednik: ANTHONY MOTZ, 208 E. 1st St., Minneapolis, Minn.
Urednik: IVAN VARGA, 208 E. 1st St., Minneapolis, Minn.

Urednik: JOHN COUGHER, 208 E. 1st St., Minneapolis, Minn.
Urednik: ANTHONY MOTZ, 208 E. 1st St., Minneapolis, Minn.
Urednik: IVAN VARGA, 208 E. 1st St., Minneapolis, Minn.
Urednik: JOHN COUGHER, 208 E. 1st St., Minneapolis, Minn.

Vse stvari tiskajo se uredništvu katoliške zveze kar tudi denarne poljubne naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse priobče naj se pošiljajo na predsednika poročnega odbora. Prošnje na sprejem novih članov in sploh vsa sdraba sila spričevala se naj pošiljajo na vrhovnega nadzornika.

Jugoslovanska Katoliška Zjednota se priporoča vsem Jugoslovanom na vsem pristop. Zjednota posluje po "National Fraternal Congress" lastni. V blagajni ima okrog \$300.000. (tristotisoč dolarjev). Bolniški podpor, edinstven, in pomirila je izplačala na nad poldrugi milijon dolarjev. Zjednota ima okrog 8 tisoč rednih članov (te) in okrog 3 tisoč otrok v mladinskem oddelku. Družna Zjednota se nahajajo po vseh slovenskih naselbinah, tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitve novih. Kdor želi postati član naj se zgleda pri tajniku bližnjega društva JSK. Za ustanovitve novih društev se pa obrnite na glavnega tajnika. Novo društvo se lahko vsanovi s 6 člani ali manj.

terem so sklenili, da nastopijo solidarno pri volitvah in da bodo zahtevali od strank, za katere bodo glasovali, da bodo varovale njihove interese.

Vse proti Jugoslovanom.

Kakor se doznava, je zahtevala medzvezniška reparacijska komisija na Dunaju, da vrnejo Jugoslovani del vojnega plena, posebno lokomotive, ki so pripadale bivši monarhiji. Kompetentni krogi računajo, da bi bilo treba 400 milijonov dinarjev, da se v Jugoslaviji nadomesti ta vozovni material. Jugoslovanski promet bi potem popolnoma obtežal. Vlada še ni definitivno sklepala o tej najnovejši neupravičeni zahtevi zaveznikov.

Iz Slovenije

Zemeljski potres pri Brežicah.

V zamskem letnem času so zemeljski potresi vobče trikrat pogostejši kakor v poletnem. Zatorej nas ne bi iznenadilo, ako bi se prihajajoča zima ravnila po tem pravilu, ki velja seveda samo povprek in pripušča dovolj izjem. V nedeljo 17. oktobra jutraj ob 7. uri je oživel podzemeljski nemir pri nas z lahkim sunkom, ki so ga čutili v Čatežu pri Brežicah ob Savi. Ob 11. uri 45 minut je sledil glavni potres, ki je imel površno središče v okolici Brežic, pa je bil le zmerno močan, torej brez škod. Od središča se je razširil samo do 20 kilometrov daleč naokoli. Čutili so oslabelo valovanje tal še v Kostanjevici, toda ne več v Šent Jerneju. V središču potresnega ozemlja pa so splošno čutili krepko zibanje poslopij, trepetanje oken, vrat in pohištva. Mnogi so čutili v Brežicah potres celo gredoč na cesti. Potresi take jakosti niso posebno redki v naših krajih. Čim jačji pa so, tem redkejši so. Razdejavajoči potresi, kakoršen je bil v Brežicah 29. januarja 1917, so zelo redki pojavi in se povračajo navadno šele po mnogih desetletjih in stoletjih. V bistvu zemeljskih potresov je še marsikaj skrivnostnega. Za proučevanje teh pojavov je potrebno kolikor možno veliko poročil iz krajev, kjer so potres začutili. V ta namen je poročanje o potresih v vseh kulturnih državah organizirano. Povsod sodelujejo razumniki s svojim poročanjem rade volje. V Sloveniji zbira poročila državni geodinamski zavod v Novem mestu (vodja profesor Ferdinand Seidl).

Postopač.

Detektiv Pavlič je aretiran na Vodnikovem trgu v Ljubljani Štefana Katušica iz Banjaluke, ker se je obnašal tako, kakor imajo navado obnašati se žepni tatovi. Ker postopa Katušič brez dela in brez sredstev okoli, se je izročil zaradi postopanja sodišču.

REPORT OF THE CONDITION of the FRANK SAKSER, Private Banker at the close of business on the 15th day of November 1920.

RESOURCES	
Stock and bond investments, viz:	
Public Securities	\$ 96,839.78
Private Securities	2,130.63
Real Estate owned	37,669.60
Mortgages owned	9,500.00
Loans and Discounts secured by other collateral	545.00
Accounts Receivable	2,576.54
Due from approved depositaries	\$76,552.81
Due from foreign banks and bankers	24,645.81
	101,238.62
Deposits with Express and Steamship Companies	560.00
Foreign Currency	257.77
Cash items viz:	
Other Cash Items	1,163.29
	1,163.29
Total	\$271,741.63
LIABILITIES	
Permanent Capital	\$ 25,000.00
Surplus	88,889.79
Deposits:	
Funds held awaiting transmission abroad	\$21,556.30
Funds awaiting re-fund	650.28
Due Steamship companies for tickets sold	11,032.10
Due foreign banks and bankers	28,242.97
	71,822.65
Bills payable including indebtedness for money borrowed, represented by notes, certificates of deposit or otherwise	86,529.19
Total	\$271,741.63

Pismo predsedniku Wilsonu.

(Iz glavnega urada J. R. Z.)

Jugoslovansko Republ. Združene je že podalo svojo izjavo glede krivične rešitve jadranskega vprašanja oziroma nesramne izjave Slovencev od strani srbskih vladnih zastopnikov in jasno povedalo svoje stališče, ki ga hoče zavzeti v tej zadevi in po katerem uravna vse svoje bodoče delovanje. Mi smo prepričani, da tudi narod v domovini ne bo kar tako prenesel tega udarca in da se ne bo zadovoljil s mešetarstvom srbske vlade, ki ni imela od slovenskega naroda nobenega pooblaštila, iztrgati mu sree, pljuča in drob ter ga vrči pod noge italijanskim imperialistom.

Odkar obstoji Jugoslovansko Republičansko Združenie, smo svarili jugoslovanski narod, posebno pa Slovence tu in v domovini, da naj ne zapuajo Trumbiča in njegovega odbora, da naj ne grejo na linanice samopostavljenim voditeljem naroda, ki pijaajo nobenega odprtega programa, ampak samo z golimi in lepo do nečim frazami mamijo narod medtem ko za kulisami mečejo koeke in intrigirajo v škodo naroda, samo da mažejo kbleščka, ki jih pripeljejo do visokih vladnih uradov.

Narod smo svarili ves čas pred Trumbičevim politiko. Dolge in hude boje smo vodili proti Krfski Deklaraciji, katero sta skrpucala Pašić in Trumbić. Krfska Deklaracija je končno padla, ali narod so pa le preslepili, da je še naprej vrjel v Trumbiča in njegove satelite. Hude boje smo vodili tudi proti londonskemu paktu, prizadevali si, da ohranimo simpatije ameriške vlade in ljudstva na svoji strani kljub velikanski, do brabe organizirani in od rimske vlade plašani propagandi. Vodili smo deputacije v Washington, storili vse, kar je bilo mogoče storiti, da se ozve londonski pakt. Predsednik Wilson ni še do današnjega dne priznal londonskega pakta in prepričani smo, da se je čutil globoko užaljenega, ko je slišal o izdajalskem sporazumu, katerega je podpisala srbska diplomacija.

Nikdo nam ne more zabiti v glavo, da je bila Srbija prisiljena podpisati dotični sporazum, ker ji je Italija takorekto nastavila nož na prsi, češ, podpisite to ali pa udarimo z orožjem. Srbija je ravno tako dobro vedela kot mi, da prične Liga Narodov zborovati v Ženevi, da bo ravno na tej konferenci uničen marsikateri pakt in da Družba Narodov ne bi nikoli privolila, da bi tatinska Italija z orožjem in brutalno silo napadla Srbijo in si osvojila kraje, ki so čisto jugoslovanski.

Da, da, srbska vlada je vedela, da je treba pohiteti s pogajanjmi z Italijo, ker imela je tehne vzroke. Velika Srbija, Pašićeva tajna pogajanja z rimsko vlado, namen regenta Aleksandra, da poroči hčer italijanskega kralja, volitve za konstituantno, vse to je sililo srbsko vlado, da se podviza in proda primorske Slovence in Hrvate Italijanom. Tudi veliko-srbska politika pozna dobro staro-avstrijski rek: "Divide et impera", pozablja pa, da je ravno ti sta monarhična klika, ki je delila narode in jih vladala, našla svoj Waterloo, in da se nekaj ali noga lahko pripeti tudi srbski.

Slovenici so za srbsko vladno kliko preveč inteligentni narod, največja nevarnost jim je grozila ravno od strani Slovencev, zato se jim je zdelo primerno, da jih razdele v štiri dele, toda razni Pašići, Trumbiči in Vesniči so delali račun brez krčmarja in sedaj nastane vprašanje: Kaj bo ljudstvo v domovini storilo pri prihodnjih volitvah, kako bodo mogli priti pred ljudstvo kandidati raznih strank, ki so se izjavile v svojih programih za monarhijo — Veliko Srbijo.

V naslednjih vrsticah podamo vsebino pisma, poslanega predsedniku Wilsonu:

To Woodrow Wilson,
The President of the U. S.,
White House,
Washington, D. C.

Mr. President:—
In view of the recent unfavorable and unjust settlement of the Adriatic question between the Representatives of the Italian and Serbian Governments at Santa

Margherita, Italy, at which Conference the Slovene Nation, as a nation, had no representation and with which settlement this Branch of the Yugoslav Nation was dealt the mortal blow, the undersigned Yugoslav Republican Alliance, representing the several Fraternal, Political and Cultural Societies of America, whose representatives have assembled in Washington on the 9th day of March, 1920, to express to you jointly their gratitude and confidence in the Memoriam then and there respectfully submitted to you regarding the ultimate settlement of the Adriatic question, begs leave to express its profound regret over the unjust settlement of this most vital international question.

We regret to say that neither the Adriatic nor the Balkan question were settled as they ought to be and in accordance with your ideals for justice, and that a new cause has been created for quarrels and disputes, leading to new wars and endangering the world peace.

The Americans of Croat and Slovene origin, most avowedly loyal to their adopted Country, yet loving the soil of their birth, desire to thank you, honored Sir, most gratefully for your stand taken in this controversy and hope that America shall never consciously approve of this unjust settlement to the detriment of a small, but highly cultured nation, now threatened with extinction.

With the assurance of our gratitude and confidence we combine our sincere desire for your complete and speedy recovery. Yours with highest respect,
The Yugoslav Republican Alliance,
Frank S. Taucher,
Secretary.

Kaj bo z Jesenicami?

Italjanom in Nemcem narašča apetit.

Dunajska "Neue Freie Presse" poroča iz Rima: Rimski politični krogi zagotavljajo, da so se Jugoslovani umaknili iz Koroske samo na pritisk Italije in da bo tudi jeseniško vprašanje rešeno na občno zadovoljnost Avstrije in Italije. Isti rimski politični krogi menijo, da Jesenice po izgubi plebisita na Koroskem ne morejo več ostati v jugoslovanskih rokah. — To poročilo je smatrati za pobožno željo italijanskih nacionalistov in njih nemških bratov, nikakor pa ne za resno zahtevo odgovornih krogov. Vprašanje pripadnosti Jesenice in gorenskega kota sploh ni nobeno odprto vprašanje, nego že davno in definitivno rešena stvar. Tako na to poročilo odgovarja ljubljanski "Slovenski Narod".

IZ BOLGARIJE.

Bolgarski finančni minister je v sobranjski pisarni izročil zakonski načet glede izdaje prisilnega posojila v znesku dveh milijard levov za delno kritje nezaloznih državnih dolgov.

Kongres komunističnih strokovnih organizacij je bil otvorjen. Zastopanih je 335 bolgarskih sekcij s 30.000 vpisanimi člani. Na kongresu so navzoči tudi rumunski komunistični delegati.

PESMI ZA NAŠE OTROKE.

Spisal Oton Župančič.

Lenka.

Lenka se šeta — metla pometi;

Lenka počiva — igla ji šiva;

Lenka pred duri — peš se zakuri,

a kokotiček skoči v lončiček,

leže v ponovico, dvigne glavico:

"Lenčica, Lenka, kikeriki!

Sem že počenka, jest se mudim!"

P e s .

Spisal Sigbjörn Obstfelder.

Hodil sem čez sivo ravan, cel dan sem hodil. Morje je šumelo za zapadu.

Proti večeru se je dvignila pokrajina in mi zaprla razgled. Kakor v spanju so korakale moje roge dalje in kmalu sem stal na vrhcu. Morje pod menoj je postalo čisto kot zrcalo. Solnce se je potapljalo v njem.

To je bila najlepša lepota, kar sem jih videl v svojem življenju. In tu sem pozabil na vse, trepetal sem od zamaknenosti.

Končno sem se domislil, da je že pozno in da moram dalje. Oglel sem se po stezi. Pogledal sem pred se in videl prepad, pogledal sem na drugo stran in sem zagledal strmo steno. Popadla me je strašna omotica. Zlezel sem se na stotine hribov v svojem življenju, nikdar nisem občutil najmanjših omotice.

Iskal sem in iskal. Vedno bolj se je bližal mrak, a pred seboj sem videl le strme stene. V nemiru in tesnobi sem se vrgel na kolena, sem se plazil po zemlji in iskal stezo.

Ko sem ravno mislil, da sem jo našel, sem opazil spodaj na ravnini velikega psa, ki je tekkel proti meni. V neznanosti onemelosti sem čakal, kaj bo.

Moja tesnoba je postajala vedno večja. Ali bo prišel do mene? Legel sem in se trdno oklenil zemlje. Njegovo lajanje je prihajalo vedno bližje in bližje. Še sekundo — in njegova glava je nad grebenom.

Njegove oči so bile tik pred menoj. Ni lajal več in ne sopihal. Še tesneje sem se oklenil zemlje. Vedel sem, da se bo v bližnjem trenutku zgodilo, iztegnil bo svojo šapo, — po meni bo. Njegove kremplje čutim globoko v svojem mesu.

Tako sva ležala in strmela drug v drugega. Njegova glava je povalovala na grebenu. Njegovi kremplji in njegove oči so me skelele. Razumel sem začel njegov pogled. Zdelo se mi je, kakor da slišim grozne besede iz njegovih ust:

Človek, tvoja ura je prišla! Veš, kaj si delal? Veš, kako si me pretepal s pletenim bičem? Li še veš to?

Veš, kako si tepel mojega brata — konja, da se je zgrudil na zemljo utrujen do smrti?

Veš li še?

Moje oči so skušale odgovorjati:

Zakaj obtožuješ mene? Nikdar nisem imel psa in s konjem sem se peljal komaj stokrat v svojem življenju.

A vedno bolj divje so žarele njegove oči:

Nisi li človek? Ali te ne vidim s tvojima dvema zopernima, belima rokama, s katerimi moriš in moriš, kakor si moril že tisoč let?

Ne moriš li ovae? Nimaš krvi vola na svoji mizi? Ali najdes kaklo živo bitje, ki ga nisi moril, skrunil in mučil?

Ali ne stopaš na vse vrvenje življenja na svetu? Ali nisi trgalo rdečih rož, ko je začel kipeči sok v njih mladih listih?

Poznam te, človek! Sedaj imam tvojo roko v svojih krempljih!

Bil sem si svest, da sem hodil po zemlji opreznije, nego večina drugih. A žival ni razumela ničesar. Njej sem bil le človek, tisti človek, z belimi, morilnimi rokami. In v tem, ko so strmele te oči vame, mi je bilo, kakor da bi jaz bilal in trpinčil vse na smrt utrjene konje na svetu.

Za seboj sem čul bobneje in bučanje morja, pred menoj so bile otrplo strmeče oči. V trenutku sem želel, da bi mi zasidala žival svoje zobe v meso, hitro, tako hitro, da bi bilo naenkrat vsega konec.

In po vsem svojem mozgu sem čutil čuden, presunljiv pik. Svojo glavo sem dvignil pred šarčnimi očmi. Prišel sem glasno govoriti. Divje, čudne besede so prišle iz mojih ust, e morem se spominjati ali popisati, kakšni so bili.

Veji, ohuhu! Dilodama! Vohu, voha, veji, ohuhu!

Čutil sem, da mi žarijo oči v nadnaravnem blestu. Spominjam se, da je strmel pes vedno huje va-

me. A komaj da sem opazil to, v ueni je bila neka grozna pohotnost, kot bi naraščale vse moč celice do nove, mogočne, nadzemjske moči, vzdignil sem roke, mahal z njimi in nadaljeval:

Veji, malola vid, tita tita oli! Veji ohuhu! Vanjavaj!

V očeh psa je bil strah. To mi je bilo pozneje jasno, trenutno pa nisem opazil tega. Psa nisem videl več, ničesar nisem videl več. Popolnoma sem se že postavil na noge in prečudne besede so bruhalo vedno močnejše iz mene. Morje je bučalo divje, vedno bolj divje v temi pod menoj, burja je tulila, klical sem, na da bi kaj videl ali čutil, v zraku sem lomil svoje roke, v taktu lastnih jekov in tuljenja burje.

Ne vem, koliko časa sem bil v tem položaju. Slednjič sem vse premotril. Psa ni bilo več tu.

Omedlel sem.

Ko sem prišel zopet k sebi, sem bil miren. Videl sem, kje sem bil, spoznal sem se zopet. Sem li sargal? Pogledal sem roko in zagledal globoko rano.

Našel sem stezo in odšel v hotel, kjer sem bil edini gost. Čudno pomembno so me opazovali tu. Mislil sem, da je pač radi tega, ker sem bil tako dolgo odsoten. Pojdi sem vstal od mize in se srečal z dekletovim pogledom. Kaj je bilo to?

Odšel sem v sobo in se pogledal v zrcalo.

Razumel sem.

Lasje so mi osiveli.

URSINI — NOV 22 — 1

IZ ČEHOSLOVAŠKE.

Nekaj kilometrov od Brna na Moravskem so razkrili v bližini jame "Maocha" več ogromnih kapniških jam, ki se raztezajo na daljavo pol ure v smeri proti jami Katarna. Že po dosedanjih raziskovanjih je soditi, da razkrite jame prekašajo — toliko po vnanji podobi, kolikor po bogastvu in raznovrstnosti form — vse, kar je dosedaj poznane na svetu, ne izjemši postojnske jame. Zasluga za razkritje novih jam gre raziskovalcu Krasu dr. Absolonu.

Ljudsko štetje v Čehoslovaški se bo vršilo 15. februarja 1921.

SMRT SLAVNEGA RUSA.

Grigorij Nik. Potanin, slavni ruski potovalec in žurnalist, zvan "sibirski Tolstoj", je umrl v mestu Tosk star 68 let. Na poziv ruskega geografskega inštituta se je podal na potovanje po Sibiriji, Mongoliji in Kitajski. Leta 1883. je prehodil kitajski provinciji Gausu ter Orols in je dosegel celo tibetske planote. Stara ruska vlada ga ni veliko cenila, kajti poslala ga je večkrat v ječo in dvakrat ga je izgnala. Svoja potovanja je popisal. Več njegovih del imajo prevedenih Angleži in nekaj Čehi.

FINANČNI POLOŽAJ SREDNJE EVROPE.

Predsednik Ador je naglašal v svojem govoru na sklepni seji finančne konferencie, da neke evropske države, kakor na pr. Nemčija, Avstrija, Madžarska, Belgija, Bolgarija, Francija, Grška, Italija in Portugalska ne morejo kriti vojnih stroškov s svojimi dohodki in da so finance teh držav radi inozemskih in tuzemskih dolgov zelo težavne. Skupna svota inozemskih dolgov teh držav znaša v kurzu dolarja 155 milijard proti 0.17 milijard dolarjev v letu 1913.

Skoki okno v lomil

je neznan rokavljak v zaklenjenosti hišo posestnika Josipa Tomina iz St. Jošta pri Horjulju in odnesel iz zaprte omar 2000 kron in nikelnasto novo uro.

Tatvina obleka.

Iz spalne sobe gostilničarja in trgovca Vinke Kojirja v Trzinu je bila ukradena trgovcu Ivanu Rajhmanu iz Ledenice obleka za 3000 K. Tatvino je izvršil Štefan Turmšek, katerega je ljubljanska policija aretirala.

Severa's Gothardol

Severa's Gothardol

Držite ta liniment pri roki.

Kadar trpite na revmatizem, lumbago, nevralgijo, bolečih mišicah, otrplosti, nespečnosti, težavah pri hoji, bolečinah, reži, mahu

(preje Severova Gothardol celja na mahu, ki je bolečina, in se lahko prepišate, da vam bo kmalu odleglo. Te zanesljive domneve liniment je bil mabilen akosi štiri deset let s največjim in zadovoljivim uspehom za odpravo lokalnih bolečin in odznanja otekline. Napredaj v vseh lekarnah. V dveh tiskov. 300 in 600.

W. F. SEVERA CO.
CLEVELAND, OHIO, U.S.A.

POZDRAV.

Pred odhodom v staro domovino pozdravljam vse prijatelje na Avella, Pa., posebno pa Martina Kavčič in Andreja Guzelj, ki sta me spremila na kolodvor, mojo sestrično in njenega moža ter družino Logar, mojega bratrance in njegovo ženo; družino Kalan na Primrose, mojo sestro in njene moža ter družino Hafner. — Matevž Pivk iz Gorenje vasi.

Rada bi izvedela, kje se nahaja moj mož JOŽE REPOVŠ, star 37 let, ki je šel z doma 1. 1913. in se nastanil v Red Lodge, Mont. Imel je box 753. Več let že nisem prejela od njega nobenega pisma in nahajam se v veliki revščini s 4. otroki. Zato prosim, da se mi oglasi, ali pa če kdo kaj ve o njem, da mi poroča. — Marija Repovš, Stranski vrh, občina Poljsnik, pošta Litija, Slovenija, Jugoslavina. (27-29—11)

Invalid Ivan Savine vtljudno prosi vse Slovence, ki se nahajate v Ameriki, za posredovanje od svojega brata KONRADA KITA, rojenega v Rogatecu na Štajerskem, obrti izkušen sedlarstva, star 53 let in se nahaja že več let v Ameriki. Torej prosim vas vse rojake naše zemlje za posredovanje, kdor kaj ve o njem. Jvan Savine, invalid v Invalidni šoli, Ljubljana, Jugoslavina. (27-29—11)

VAŽNO ZA ONE, KATERIH SE TIČE.

Pri nas imajo pisma iz starega kraja:

Mihael Abramovič, Matevž Banic, Matija Čej, Martin Ceneč, Matija Dremelj, John Fabjančič, Matija Gajdek, Josip Groboljšek, Andrej Hribljan, Luka Jamnikar, ali Jennings, Matevž Janko, Jakob Judež, družina Alojzija Kapš, Anton Kristan, Anton Kompoč, Franc in Janez Križnar, Andrej Madon, Frank Malnar, Ignac Master, Koloman Nemeth, Marija Paulin, Krsto Pelič, Janez Petrič, Ana Poje, Jože Podgornik in Anton Podgornik, Marija Thomo, Frank Račič, John Rudolf, Olga Seogna, Urban Stražišar, Jože Svet, Frank Zlobec, Anton Žagar, Jožef Žagar, Ferdinand Žagar, Valentin Žurga, Anton Zornada, Ivan Zarna.

V slučaju, da je kdo izmed gori omenjenih med vojno umrl, naj se nam poroča vse podrobnosti o njem.

Upravništvo Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. (18—11 v d)

KAKO SE UČITI ANGLEŠKO

Vzemite v roke angleško knjigo ali časopis, beležnico (note-book) in angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil dr. Kern. Vasko neznano angleško besedo pogledajte v besednjaku, kako se izgovori in kak pomen ima; zapišite neznane besede v beležnico in jih večkrat ponovite. V nekaj mesecih boste imeli lep zaklad besed, katerih bi ne dali za stotine denarja.

Jeseni in zimski večeri so kot nalašč za učenje. Vsaka slovenska hiša bi morala imeti ta besednjak. Naročite ga na sledeči naslov:

Dr. F. J. Kern
6302 St. Clair Avenue
CLEVELAND, OHIO.

Cena besednjaku je \$5. — Iztisnato lahko naročite za \$1.25. Zlomane pešmi, ki vam bodo ugalale.

Kdo ve za naslov ANTONA PO TOČNIK? Pred vojno je bival s svojo ženo Jožefo roj. Gričar v East Mineral, Kansas. Prosim vsakega, ki kaj ve o tej družini, da mi poroča. — Franc Gričar, Nemška vas št. 3, St. Peter na Krasu, Carniola, Venezia Giulia, Italia.

Kje se nahaja PETER MUHVIČ iz Hrasta pri Suhorju na Dolenskem? Njegov sosed mu ima za sporočiti zelo važne novice iz stare domovine. Naprosen je, da se zglašit takoj, ali pa naj blagovoli kdo drugi poslati njegov naslov na: Jovo Badovinac, Roundup, Mont. (27-29—11)

POTREBUJE SE DELAVCE za delati v gozdu za dva gozdarska dela za Camp 54 in 56. Plača 60¢ na uro, dela se 10 ur. Cheat Bradge, W. Va. — West Virginia Pulp and Paper Co., Cass, W. Va. (27-29—11)

MATIJA SKENDER JAVNI NOTAR Za Ameriko in stari kraj. 5227 Butler Street Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler SLOVENSKI ZDRAVNIK 638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je naš stariši slovenski zdravnik. Specialist v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravstvu vseh možkih bolezni.

Zastrupljenje krvi zdravi a grla sovitem sod, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če imate mogoče ali morda če po telesu v krvi izumiranje las, bolečine v kosteh, pridite in izkušite vam bom kri. Ne čakajte, kar ta bo lezen se naše.

Vse možne bolezni zdravim po e krajani metodi. Kakor hitro opazite da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam ga bom sopro povrnil.

Hydrocole ali vodno kilo zdravim v 84. urah in sicer brez operacije. — Bolezni mahurja, ki povzročajo boleline v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, zdravim v goro vstojo.

Revmatismem, tranje, bolečine o taline, artheide, škroče in druge kčne bolezni, ki nastanejo vled noči ste krvi, zdravim v kratkem času ni potrebno ležati.

Uradne ure: vsak dan od 8. ure jutraj do 2. večer; v petkih od 8. ure jutraj do 5. popoldne; ob nedeljah od jutraj do 2. popoldne.

Za bolezni in bolečine PAIN-EXPELLER

Tvorinska znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr. Prijatelj v Potrebi

NAGRADO VREDNO \$5.00 DOBITE zastoj, če naročite pri nas pravi Columbia glasni in močni gramofon in Vaše sloven. ploče, in sicer od danes pa do Božica t. l.

Vsakemu naročniku damo z gramofonom vred čisto zlato krasno kravatno iglo, vredno \$5.00, če pa naroči gramofon ženska, ji damo krasno 20 let garantirano broško.

Pri tem niso cene pri gramofonih in recordih za cent višje kakor so bile. Ako nimate pri rokah našega cenika, pišite karto, in mi ga vam takoj pošljemo zastoj.

Take prilike niste še nikdar imeli. Naročite gramofon takoj doker jih imamo v zalogi. Vsak Columbia gramofon je garantiran, glasen, da ga slišate na miljo daleč, in jako močan. Pišite takoj na Vasega večletnega trgovca.

IVAN PAJK 24 Main Street, CONEMAUGH, PA.

DOCTOR LORENZ EDINI SLOVENSKI GOVOREČI ZDRAVNIK SPECIALIST MOŠKIH BOLEZNI 644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sem že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in koč znam slovensko, zato vas z vsem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju možkih bolezni. Zato se morete popolnoma zanesati na mene, moja skri pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz zdravim zastrupljeno kri, manjuje in lisa po telesu, bolezen v grlu, izcedek iz nosu, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, očiščevanje, bolezen v ušesih, lednih, jernih in belodnu, revmatizem, katar, žilna šila, anemija itd.

Uradne ure so: V pondeljek, sredo in petkih od 8. ure jutraj do 2. popoldne. V torek, četrtek in sobotah od 8. ure jutraj do 2. ure zvečer. Ob nedeljah pa do 2. ure popoldne.

PO POŠTI NE ZDRAVIM. PRIDETE OSEBNO. NE POZABITE IME IN NASLOV.

Dr. LORENZ 644 Penn Ave. PITTSBURGH, PA.

Nekateri drugi zdravniki radije tečajo, da vas razumajo. Jaz znan hrvatsko in srbsko, zato vam lahko zdravim, kar oni ne morejo.

KRALJICA SVETA.

Roman. — Spisal Karl Figborg.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

32

(Nadaljevanje.)

Na skrajnem robu strehe svetišča je čepel veliki duhoven. V njegovih na široko dprtih očeh je bilo videti grozo in presenečenje. Kakšna krivda je zadela njegov rod, da je padla roka boginje s tako težo nanj?

Ali je bil bel čarovnik, ki je stal pred njim, oni, ki je povzročil to novo nesrečo?...

Veliki duhoven se je vzravnil. Visoko, zgoraj nad njim je bilo čuti nankrat neko skrivnostno brenčanje. V istem trenutku je tudi velika senea zatemnila svetišče.

Ali je dala Astarta svoje znamenje?

Ves tresoč se je ozrl navzgor, a v naslednjem trenutku je bil že zopet z obrazom na tleh ter si pokrival z rokama oči.

Velikanska bela ptica je priplavala preko gore.

— Well, tukaj smo, — je rekel neki hladni in stvarni glas od zgoraj. — Vstopite, mladi mož, a si preje oblečite kake plavalne hlače ali kaj sličnega, kajti pri družbi so tudi dame. Kje ste bili rojeni in kaj ste doživeli?

William Fletcher se je sklanjal preko gondole zračne ladje ter držal v rokah papir in svinčnik.

Tedaj pa je bila že spuščena navzdol lestevica in številni možki, z revolverji v rokah, so prišli po lestevici navzdol.

Prvi je bil Fletcher.

Planil je proti Stanley-u ter mu krepko stisnil roko.

— Veseli me videti vas.

V naslednjem trenutku pa je zapazil odprtino, skozi katero je pobegnil preplašeni veliki duhoven.

— Za menoj! — je zakričal.

Bil je prvi, ki je izginil skozi odprtino.

Sedemstirideseto poglavje.

V svetišču pred zlatim prestolom, je ležalo par ducatov sužnjev na kolenih.

Počasi so se plazili naprej ter sušali prijeto konzula za noge, da ga vržejo na tla. Pred njim jih je ležalo že par, ki so branili Maud in med njimi je bil tudi Kienlung, najbolj zvesti med zvestimi, mrtve.

Po stopnicah navzdol pa so prišli v istem trenutku tudi rešilci. Počili so revolverji in v paničnem strahu so planili sužnji ven, sozi vrata.

— Proč, proč! — je zakričal konzul ter dvignil Maud v svoje naročje.

— Zaklad, — je mrmrala ona. — Jaz ne grem brez zaklada.

— Naprej, dečki, — je zakričal Stanley. — Še eno delo je treba opraviti!

.... Spodaj v mestu pa je zažarelo in pričelo je poginjati zadnje izmed mest Ofirja, kraljestva sinov solne.

Ob vzhodu gore so besnele tolpe sužnjev. Vsi so videli zračno ladjo in povsod je bilo čuti klice:

— Beli nam hočejo odnesti zlato!

Srd je napravil ljudi neustrašenim in ljudske množice so vedno bolj rasle.

Zaklada ne pustijo iz rok!

Že so bili pred svetiščem, ki je predstavljal miren otok v tem razburkanem morju človeških bitij.

Po lestevici navzgor, v zračno ladjo, je plezal zadnji izmed posadke, oblečen z zakladi.

Maud pa se ni mogla ločiti. Tam spodaj je spaval večno spanje Kienlung, najbolj zvesti med zvestimi....

Umrli je zanjo.

Tam je stala, še vedno oblečena v svojo zlato obleko ter z diademom na glavi, — boginja ljubezni.

Obrnila se je ter razprostrla svoji roki.

Veliki duhoven je stal par korakov vstran ter se s preplašeni mi pogledi oziral vanjo.

— Astarta! — je zakričal obupno.

V istem trenutku pa so že planili plameni skozi streho.

— Pojdite, pojdite, — jo je silil Stanley.

— Naprej, — je kričal Fletcher od zgoraj. — Eksplozirali bomo!

Tedaj pa je odšla boginja ljubezni, se dvignila v nebo.

Astarta odhaja, — je stokal starec.

Medtem, ko se je zračna ladja polagoma dvigala ter je prihrumela tolpa podivjanih bitij v svetišče, se je splazil stari veliki duhoven do odprtine, iz katere so prihajali plameni, da se vrže vanjo — in umre....

Šeststirideseto poglavje.

Na velikem letalnem prostoru, imenovanem London, so se zbirale velikanske množice ljudi. Policija je morala v družbi vojaštva napeti vse sile, da ohrani prostor za zračno ladjo, ki se je nahajala na poti iz najtemnejše Afrike in ki je nosila na krovu rešene bele ljudi. Vojaške godbe so igrale in raz vseh hiš v okolici so plapolale zastave. Ljudje so se trgali za posebne izdaje lista, ki je prinašal vse posameznosti potovanja zračne ladje, seveda s pomočjo brezličnega brzojava.

Na nekem rezerviranem prostoru je stal lastnik lista "The London Herald" ter se blaženo smejal. Po člem svetu so govorili o velikem činu njegovega lista, ki je prekosil vse druge ter porazil vsako konkurenco.

Iz celega sveta so dospeli najbolj odlični posebni poročevalci v London. Celi svet je hotel izvedeti za posameznosti tega čudnega dogodka ter doživljajev ljudi, ki so se nahajali na poti v Anglijo, z velikim in bajnim zakladom. Glasilo se je, da je to zaklad, ki dela njeno posestnico za najbogatejšo žensko na svetu.

Ravnatelj London Herald pa je tudi v tem oziru pokazal svojo velikodušnost. Treba je bilo izvesti najhujši udarec proti svoji konkurenci.

Samoposebi je umevno, da bo dobil monopol na povest, katero bo povedala Maud. On pa je le preveč dobro poznal svoje tovariše od ostalih listov in seznam v London došli poročevalci, katerega je dobil v hotelih, je kazal celo vrsto v vojni utrjenih imen in vsled tega je vedel prav od pravega početka: treba se bo tukaj boriti z vsemi sredstvi, da bo mogoče dobiti obljubljena dolga poročila. Že je bilo opaziti znamenja, kako težak bo ta boj. Ravnatelj je za-

NOVA IMENA

nekaterih

Severovih Družinskih Preparacij

Naznanjamo, da smo odredili nova in krajša imena za sledeče preparacije:

Severov ARTON, srčni stimulant, do sedaj znan kot *Severova srčna tonika*.

Severov BALZOL, splošna tonika, do sedaj znan kot *Severov življenski balsam*.

Severov BLODAL, zdravilo za popravo, do sedaj znano kot *Severov kričistilec*.

Severov ESKO, antiseptično mazilo za kožne bolezni, do sedaj znano kot *Severovo mazilo za kožo*.

Severov LEDSYL, za nered ledic in jeter, do sedaj znan kot *Severovo zdravilo za ledica in jeter*.

Kadar kupujete ta Severova zdravila, jih kličite, z imenom, kakor so zgoraj naznačena. Nprodaj so v vseh lekarnah. Bodite vedno prepričani, da dobite prava zdravila. Odklonite vse ponaredbe. Kjer vam lekarnar ne more postreči z njimi, se obrnite direktno na nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

trenutek mislil na to, da da vse velike brzojavne postaje zasesti s svojimi ljudmi ter zavleči s tem odposiljanje tujih poročil. V tem oziru pa je prišel že prepozno. Skozi množico se je tedaj prerinil eden njegovih najboljših reporterjev in to, kar je čul ravnatelj, ni bilo posebno razveseljivo. Na brezlični brzojavni postaji se je že davno nastanil poročevalec United Press of America ter pošiljal cela poglavja iz Sv. Pisma, da ima v odločilnem trenutku na razpolago službo.

Na telefonskem uradu, kjer je bil v zvezi s kontinentom, je bila lepa uslužbenka zaposlena s tem, da v potu svojega obraza telefonira eno povest iz Tisoč in ene noči za drugo.

Ravnatelj je resignirano skomignil z rameni.

Iz stvari bo pač treba spraviti toliko kot le mogoče.

Ko je tako razmišljal, je padel njegov pogled na nekega gospoda v zlati suknji, katerega je policist ravno spoštljivo pozdravil.

— Ugotovite, kdo je ta mož, — je rekel svojemu uslužbencu. — di se mi sumljiv.

V naslednjem trenutku se je poročevalec vrnil.

— Ničesar ni mogoče storiti, — je rekel ravnatelj. — To je poslanik Costarice v svoji lastni osebi.

Ravnatelj pa se ni dal tako hitro zadovoljiti. Stopil je k po veljujočemu policijskemu kapitanu ter mu zašepetal v uho nekaj besed. V naslednjem trenutku je že stalo nekaj policistov za poslanikom.

Tedaj pa je bilo čuti iz daljave neko šumenje. Vse glave so se dvignile. Kot morje je valovala ljudska množica semintja. Iz tisoč in tisoč grl je zaoril krič:

— Prihajajo! Prihajajo!

V istem trenutku se je obrnil poslanik Costarice na stran. V njegovi roki se je pokazal majhen svinčnik in videti je bilo tudi manjšo njegovo bele srajce. Poslanik je pričel pisati.

Tedaj pa je dobil od zadaj lahek sunek. Njegov slovesni tri-voglati klubok je padel na tla. Ogorčen se je poslanik obrnil.

Pred njim je stal ravnatelj London Herald.

— Od kod pa zastopate vi Costarico, gospod tovariš? — je vprašal ravnatelj s praznim smehljajem. — Ali vas smem prositi, da zastopate interese svoje veldržave nekoliko bolj zadaj?

Amerikane se je presenečen ozrl vanj, pobral svoj klubok ter izginil med množico.

31

(Nadaljevanje.)

Legenda o čudežnih očeh.

Spisal Ksaver Meško.

(Nadaljevanje.)

A vedel sem: ni smrt, le trde in se, zatisnil sem oči — in vse njene sovražne besede so, pisane od mehke deklisne roke. Bilo mi je grozno in strašno, mučnejše in strašnejše, kakor če bi stala resnično ob postelji in bi stegala neusmiljeno roko po sreči, ki v prihodnjem trenutku zastane na trgale in mi ga morile neusmiljeno in s slastjo. Krvavelo je iz tih, sočernih ran in je umiralo. Tiho in vdano je umiralo, ni se moglo več ne čuditi ne se pritoževati nad vse grozne in strašne. Odprl sem oči naglo in široko: morebiti se zboje in odhitijo. Ne, ne bežijo! Ko sem umiral tako polagoma ne odstopijo. Vse stoji ob postelji in v skelečih bolečinah, se mi je lji, stoji prežeče in me gledajo s sanjalo nekaj strašnega — odmev hudobnih očmi.

Obupan sem zaklapljal oči, da ne vidim ničesar. A videl sem jih tem jasneje. Vse so stale ob meni, vse grozne in strašne. Odprl sem oči naglo in široko: morebiti se zboje in odhitijo. Ne, ne bežijo! Ko sem umiral tako polagoma ne odstopijo. Vse stoji ob postelji in v skelečih bolečinah, se mi je lji, stoji prežeče in me gledajo s sanjalo nekaj strašnega — odmev hudobnih očmi.

— Česa čakate?... Odstopite! — nje. Da sem svečenik Gospodov — Nobena se ne gane, nobena ne odstopi.

— Česa še čakate? Kaj hočete vere, brez upanja, brez ljubezni. — saj teče srčna kri v pot. Izgnan sem izmed vseh ljudi, izobčen in iztiran, vržen izmed ljudstva, proklet na tem svetu in strašno neusmiljenost sem videl brez upanja, da vidim kdaj obličje božje in zveličanje na onem svetu.... Izobčen sem in zavržen: Kamor stopi moja noga, povesti slednji evet dehteči kelih, vztrajno smehljaje so se zlobno in za-peta in vsahne — mimo je šel svinčljivo. Počasi in tipaje kakor čenik brez Boga, brez vere in upa-slepei so iztegale ledene roke po nja in ljubezni, izgnan in proklet, zlasta in okamenela, ki se je do-mojem sreč.

— Mučiti me hočete, moriti me takne nesrečni moj korak, omah-pologoma in dolgo! Čemu to! — ne nesrečni moj korak, omahne — "Ker si jo ljubil dolgo in jo na zemljo, orumeni in zveni — osrečeval dolgo."

— Izgalo in umorilo jo je moje pro-Bridkost mi je napolnila srce kletstvo. Ptice ne pojo ob poti, do vrha, da je prekipelo.... plahje so umolkile in se poskrile.

— To je njena ljubezen, to je nje-Ne žubori vir ob stezi, voda je na hvaležnost!"

— "Njeno plačilo za tvojo ljube-brež Boga gre mimo."

— Grem svojo pot. Tjudej, ki me ne se braniti. Ta neizmerna ne-in strahu in se odmikajo plahi;

prepadeni povešajo oči, da ne bi videli mojega prokletstva. A njihova bleda groza mi razodeva vse: na čelu imam znamenje Kaj-novo, v očeh, v hodu. Vsi vidijo od daleč, vsi vedo: "Svečenik, ki nima ne Boga, ne vere vanj, ne upanja na zveličanje, ne ljubezni do Stvarnika in njegovih bitij — izgnan in zavržen..." Stopam jim naproti, ob vsaki stopinji dvigam roke in prosim: "Usmilite se in odpustite!" — A nihče ne od-govori... "Preveč so prestrašeni ob pogledu na svečenika brez Boga in brez vere." — Padam na kolena... "Saj imam Boga, saj verujem vanj!" — A odmikajo se in odkimavajo... "Verujem vanj in zaupam, da mi odpusti... Od-pustite tudi vi! Saj vidite, kako sem ves ponižen in kako hudo ka-znovan za ljubezen, ki je bila brez vse strasti in brez vsega nizkega hrepenenja in brez vseh grešnih misli... Ali ne vidite?... Usmi-lite se in odpustite!"... A vsi mol-čijo... "Vse one bridke in trde besede — znata so bile; in vsa ona sovražna očitavanja so bila znata in krivica. Zato odpustite in pozabite!"

A ne verujejo in zato ne pozna-jo milosti in usmiljenja.

— "Pa udarite! V srce me zade-nite in me umorite!" Umikajo se prepadeni in blede... "Da se o-skrunimo še mi in se storimo de-ležne tvojega prokletstva."

Zastoj ključim, prosim zama-n. Vstanem. Brez upanja na milost in na usmiljenje mi zre oko v prazno neskončnost, ki se odpira pred menoj in ki bo od zdaj moj dom — izgnan sem, vržen izmed človestva. Roke sklenem na prsih in grem molče svojo pot — baje svečenik brez Boga in brez vere, zavržen in proklet na veke.

"Zakaj si mi storila to, ko pa se nisem pregrešil nad teboj niti v mislih?"

A ona ne odpuša, in ne odpu-šča nihče drugi. Vsi verujejo v svoj greh in me sovražijo. Grem svojo pot, in za menoj stopa veno-mer nekaj groznega in strašnega, ki me prijema s tedi in neusmi-ljeno roko ter me suva, da padam kakor Zveličar sveta pod težo svojega križa. Ničesar in nikogar ne vidim ob sebi, a vem, da so to trde in neusmiljene besede, ki mi jih je pisala draga in nežna roka — te me suvajo.

In tako grem svojo pot, izgnan, od vseh proklet z deveterim pro-kletvom. Ne prosim več milosti in usmiljenja. Grem in ne vstav-ljam se več in ne obotavljam se, dasi vem, da sem nedolžen. Ko so me zaznamovali s prokletstvom, ko so me vrgli izgnanca in izob-čenca iz človeške družbe in me kakor Gospod morile Kajna izti-rali v samotno neskončnost, so mi storili krivice, ki bo vpila v nebo do sodnega dne po maščevanju; v nebesa bo vpila k onemu pra-vičnemu Bogu, ki trdijo, da ga ni-mam več in ki vendar z vso dušo verujem vanj in v njegovo pra-vičnost in zaupam v njegovo us-miljenje, ki mu ni mere in ne-meje, in ga ljubim, ljubim z lju-beznijo, s kakršno ga pač more ljubiti tako grešno bitje, kakor sem jaz...

Ko sem se predramil po krat-tem in mučnem polnu, je bila podglavna blazinica vsa mokra. Orosile so jo solze, izplakane, ko so me preklinjale njene neusmi-ljene besede in so me izobčile in izgnale iz človeške družbe in so me suvale na samotni poti, da sem padal kakor Kristus Gospod pod križem...

"Težke sanje so bile to in grde tako grde kakor besede, ki mi jih je pisala lepa bela roka."

Vstal sem in sem se napravil še isti dan na pot. Nisem šel zavoljo potovanja, bežal sem sam pred se-boj in ubežati sem hotel spomi-nom in onim trdim besedam, ki mi jih je pisala mala in nežna roka, in ki so mi morile srce s slastjo in brez usmiljenja in so me suvale, da sem se grudil v prah kakor Kristus Nazarejec pod težkim kri-žem...

(Dalje prihodnjič.)

SANTAL MIDY
Ozdravi katar mehurja in od-strani vse v 24 urah.
Vseka pilula nosi ime **SANTAL MIDY**
Varujte se ponaredb
Ne prodaj v vseh lekarnah

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ PRIBLIŽNO ODPLUJEJO IZ NEW YORKA.

FRANCE	2 dec.	—	Havre
RYNDAM	1 dec.	—	Havre
ARGENTINA	3 dec.	—	Trst
ROCHA-MBEAU	4 dec.	—	Havre
SAXONIA	7 dec.	—	Hamburg
LA LORRAINE	11 dec.	—	Havre
NEW YORK	11 dec.	—	Cherbourg
ROTTERDAM	11 dec.	—	Boulogne
AQUITANIA	14 dec.	—	Cherbourg
CANOPIC	16 dec.	—	Genoa
ST. PAUL	18 dec.	—	Cherbourg
PRES. WILSON	22 dec.	—	Trst
IMPERATOR	23 dec.	—	Cherbourg
CRETIC	6 jan.	—	Genoa
IMPERATOR	20 jan.	—	Cherbourg
AQUITANIA	25 jan.	—	Cherbourg

Glede cen za vozne listke in vsa druga sojavanja, obrnite se na tvrdko.

FRANKS AKSER

82 Cortlandt St., New York

LYOY SABAUDO 3 State Street New York
Prihodnji odplutje iz N. Y. parnih na 2 vijaka
RE O' ITALIA — 30. dec.
PESARO — 8. jan.
Izdajajo se ureadni vozni listki do vseh glavnih mest v Jugoslaviji.
Brezplačno vino potnikom 2. razreda.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.

ARGENTINA
4. decembra
PRES. WILSON
22. decembra

Potom listkov, izdanih za vse kra-je v Jugoslaviji in Srbiji.
Razkožne ugodnosti prvega, drugega in tretjega razreda.
Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & CO.

Passenger Department

1 West Street New York

Kdor želi pred Božičem in Novim letom dospeti v Jugoslavijo in potovati na Trst, priporočamo brzoparnik:

"ARGENTINA"

odpluje 3. decembra. Cena za III. razred do Trsta \$125.00

Pri navedenih cenah je všteta svota za vojni davek.

Na tem parniku je dobiti tudi prostor za II. razred za nizko ceno.

Za vsa pojasnila se obrnite in pišite na znano in zanesljivo tvrdko:

FRANK SAKSER 82 Cortlandt Street NEW YORK CITY

CUNARD LINE

Potovanje za Božič.

Parnik "SAXONIA"

14,300 T O N.

odpluje 9. decembra

Kabina \$180.00 in \$5.00 vojnega davka.
3. razred \$125.00

NARAVNOST V HAMBURG

3. razred "Oderburg" preko Hamburga \$129.20 in \$5. voj. davka.
Agent je v vašem domačem mestu. Idite k njemu.

CUNARD LINE

Samo devet dni

Hamburg in Passau
preko Angleške.

Parnik **AQUITANIA** 14. decembra

Cena za tretji razred:

Hamburg \$125.00
Passau \$129.00

in \$5.00 vojnega davka.

V vašem domačem mestu je lokalni agent. Pojdite k njemu.

CUNARD LINE

Parnik "CARONIA"

20,000 T O N.

odpluje 15. JANUARJA

v Dubrovnik preko Napolja.

Cena za tretji razred \$104.50.
in \$5.00 vojnega davka.

V vašem domačem mestu je lokalni agent. Pojdite k njemu.

SUHO GROZDJE

importirano iz starega kraja

15 centov funt.

Boksa 50 funtov \$9.00

Posebne cene na veliko.

BALKAN IMPORTING CO

5153 Cherry Street

New York, N. Y.

ZASTAVE

VICTOR NAVINSEK, 331 Greeve St., CONEMAUGH, PA.

Regalije in vse društvo-ne potrebščine.
Garantirano dele in bla-go. Izdeluje po zmernih cenah vaš rojak